

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XXXII. évfolyam 2. szám

*Társadalmi, kulturális, hagyományőrző online folyóirat *

2025. február

A tartalomból:

3. **IN MEMORIAM:**
Dr. Palya József

4. **Hírek a Szent Gellért iskolából**

8. **A Szent Kapu**

11. **Egy lokálpatrióta vallomása**

16. **Endrődi balladák**

17. **Imahét a keresztények
egységéért**

A REMÉNY ZARÁNDOKAI SZENTÉV

2024. december 24. – 2026. január 6.

www.iubilaeum2025.va

► **A kereszt** a hit jelképe, amely a képen mozgásban van. Ahogy Isten felénk fordul és **lehajol hozzánk**, úgy itt a kereszt is az emberek felé hajlik. Az első **emberalak ebbe kapaszkodik**: Isten nem hagy el, hanem Jézusban reményt és biztonságot ad.

► **A horgony** a remény szimbóluma. **Reményünk**, hogy utunk végén Jézussal teljesen és örökre **boldogok leszünk**. Ez a remény **életünk minden viharát kiállja**, mert Ő megtart még a legnagyobb hullámokban is.

► **A négy emberalak** a világ minden tájáról (Észak, Dél, Kelet, Nyugat) érkező emberiségre utal. **Egymásba kapaszkodnak**, kifejezve összetartozásunkat: bárholnan is jövünk, Isten gyermekeiként mind egymás testvérei vagyunk. Nem magányosan, hanem **mint közösség haladunk az úton Isten felé**.

► **A háborgó tenger** az emberi **élet nehézségeit** jelképezi, amikor leginkább szükségünk van arra, ami biztos és maradandó. Csak a **remény vihet minket tovább**.

Magyar Katolikus
Püspöki Konferencia
Hittoktatási Bizottsága

A szentévi logó magyarázata

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete január 29-én tartotta soron következő ülését, amelyen 12 napirendi pontot nyílt ülésen, egy napirendi pontot zárt ülésen tárgyalta.

Az előző évek gyakorlatának megfelelően a 2025. évi költségvetés előkészítése is a költségvetési koncepció összeállításával indult. Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete a 380/2024. (XII. 19.) Gye. Kt. határozatával fogadta el az Önkormányzat 2025. évi költségvetési koncepcióját, és abban meghatározta azokat a célokat, illetve feladatokat, amelyeket a költségvetés készítés további szakaszaiban meg kíván valósítani. Ezután a költségvetési rendelet-tervezetet a Képviselő-testület két fordulóban tárgyalja. Az első napirendi pontban az I. fordulóra beterjesztett rendelet tervezet került elfogadásra, ami még tartalmaz működési hiányt, 85.685.000 Ft összegben. További egyeztetések következnek, a II. fordulóra február 13-án kerül sor, amelyen várhatóan elfogadásra kerül a költségvetés tervezet.

2022. január 1. napjától igényelhető városunkban a gyermek születéséhez kapcsolódó önkormányzati támogatás. A szabályozás alapján azon családok igényelhetik, ahol az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a 228.000-Ft-ot, a gyermek születése előtt legalább egy évvel és a kérelem benyújtásakor is rendelkezik Gyomaendrőd város közigazgatási területén állandó bejelentett lakóhellyel és életvitelszerűen ott tartózkodik, az újszülöttet saját háztartásában neveli, gondozza. A támogatás a gyermek születésétől számított három hónapon belül igényelhető. A támogatás összege gyermekenként 20.000 Ft. Fenti rendelet módosításra került az egy főre eső jövedelem vonatkozásában: február 1-től 256 500 Ft/fő jövedelem alatt lehet igényelni a támogatást.

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete a Gyomaendrőd Közös Önkormányzati Hivatal 2025. évi munkarendjében július 21. napjától augusztus 8. napjáig, december 29. napjától december 31. napjáig igazgatási szünetet, valamint a Közzolgálati Tisztviselők Napján, július 1-jén munkaszüneti napot rendel el.

A Képviselő-testület döntött a 2025. évi a civil szervezetek számára pályázati úton kiosztható támogatások összegéről, a pályázati felhívások tartalmáról. A pályázati kiírások hamarosan elérhetőek lesznek a város honlapján.

Közösségi, Művelődési és Rendezvény Alap:

A meghívásos pályázatok útján elnyerhető támogatások előirányzatának összege: 9 900 000 Ft.

A pályázható alap célok szerinti megoszlása:

1. Gyomaendrőd Város kulturális életét színvonalas kö-

zönség programokkal és előadói művekkel történő gazdagítása aktív és folyamatos alkotómunkával - 6.000.000 Ft

2. A tűz elleni védekezés, a hivatásos és létesítményi tűzoltóságok tevékenységének segítése, közreműködés a tűzoltóságok nemzetközi kapcsolatainak ápolásában és a közbiztonság és a közrend fenntartásában közreműködés - 900.000 Ft

3. Az önkormányzat által, hagyományokkal és idegenforgalmi vonzeróval rendelkező, kiemelt civil szervezeti rendezvénynek minősített programok szervezése - 3.000.000 Ft

Sport Alap:

A vegyes pályázatok előirányzatának fő összege: 17.500.000 Ft

A pályázható alapok cél szerinti megoszlása:

1. versenysport támogatása összesen 16.000.000 Ft-nyílt.

2. a Népligeti Sporttelep (futball- és futópálya) valamint az Erzsébet-ligeti Sporttelep (futball- és futópálya) fenntartásának támogatása - 1.500.000 Ft - meghívásos.

Holtág-fejlesztési Alap:

A) komponens: A nyílt pályázatok útján elnyerhető támogatások előirányzatának fő összege: 7.000.000 Ft

Támogatható cél a holtágak vonzerejének növelését célzó beruházások:

a) közterületen megvalósuló közműfejlesztés, beruházás - víz, villany, szennyvíz, út, közvilágítás,

b) a vizek védelmével kapcsolatos tevékenységek - vízpótlás, a víz minőségének javítása - támogatása.

c) kizárólag a támogatható cél során felmerülő szakértői díj költsége.

B) komponens: A holtágak környezetében végzett szünyoggyérítés támogatás fő összege 2.000.000 Ft

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete a Gyomaendrőd Város Önkormányzat tulajdonában lévő bérbe adott területek és helyiségek bérleti díjait 2025. január 1-ei hatállyal a KSH által közzétett fogyasztói árindex mértékével, 3,7 %-kal emeli.

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Szivárvány Gyermekkert Nonprofit Kft., a Tulipános Óvodai Oktató Nonprofit Kft. és a Gyermekliget Óvodai Oktató Nonprofit Kft. a bölcsődei önkormányzati kiegészítő támogatás 2025. évi emelésére vonatkozó kérelmének hely adva 2025. január 1. napjától az önkormányzati kiegészítő támogatás összegét a fogyasztói árindex mértékével, 3,7 %-kal, 8.259 Ft/fő összegre növelte.

A Képviselő-testület mérlegelve az eddigi tapasztalatokat és egyéb körülményeket, elutasította a forgalomlassító bordák telepítését a Kölcsey Ferenc utcában.

Farkas Zoltánné
önkormányzati képviselő

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kó...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Dr. Palya József

házi orvos

1937-2024

Dr. Palya József 1937. szeptember 18-án született Jászalsószentgyörgyön egy 5 gyermekes család első gyermekeként. Iskolai tanulmányait helyben és Jászapátiban végezte, majd felvételt nyert a Debreceni Orvostudományi Egyetemre.

A diploma kézhezvételét követően házasságot kötött Saly Irénnel, akivel 60 éven át éltek boldog házasságban.

Két gyermekük született: Lilla 1965-ben, Attila 1971-ben. Az Orvostudományi Egyetem elvégzését követően 1964-1966-ig a Mezőtúri Kórház sebészeti osztályán dolgozott, majd 1966-1967 között Telekgerendáson volt üzemorvos.

Az Endrődi Központi Rendelőben körzeti orvosként 1967. november 8-án kezdte meg a munkát. Ebben a praxisban dolgozott több, mint 45 éven át, a 2012. december 31-i nyugdíjba vonulásáig.

A körzeti orvosi munka mellett éveken keresztül ellátta a bölcsődei orvosi teendőket is.

Munkáját a jó munkahelyi, és a támogató családi légkör megkönnyítette, ezért tudott egyéb, a közösség érdekében végzett feladatokat is ellátni. Évtizedeken át dolgozott a helyi Vöröskereszt-ben, a 2006-2010-es ciklusban Gyomaendrőd Város Képviselő-testületének tagja volt.

Két cikluson keresztül az egyházközösség vezetőségében is szerepet vállalt.

A munka mellett sokat foglalkozott irodalommal, művészetekkel (fiatal korában maga is szobrászkodott) és utazásai során sok ország kultúrájával ismerkedett meg.

Nyugdíjba vonulása után kertészkedéssel, horgászattal, olvasással, színházlátogatással töltötte napjait.

Az eltelt évek alatt munkája elismeréseként Megyei Tanácselnöki Dicséretet, 1977-ben a Vöröskereszt Munkáért kitüntetés bronz fokozatát és 1989-ben a Minisztertanács Kiváló Munkáért kitüntetést kapta.

A településért végzett odaadó munkájának elismeréseként Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2013-ban Gyomaendrődért Emlékplakett kitüntetésben részesítette.

„Az életmentő kéz megpihent...” 2024. december 28-án.

A MAGYAR KÓRUSOK, ZENEKAROK ÉS NÉPZENEI
EGYÜTTESÉK SZÖVETSÉGE – KÓTA

ELISMERŐ OKLEVELE

a
Gyomaendrődi Zenebarátok
Kamarakórus

és
Gecseiné Sárhegyi Nóra

karnagy részére

MAGYAR KÓRUSOK (HÓ)NAPJA 2024

Kodály Zoltán születésnapja alkalmából
rendezett hangversenysorozaton
való sikeres részvételért.

2024. december

KOCSIS ZOLTÁN
a KÓTA elnöke

MINDSZENTY ZSUZSÁNNÁ
a Művészeti Bizottság n.é. elnöke

Szerkesztőségünk szeretettel gratulál a karnagynak és kórusának.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

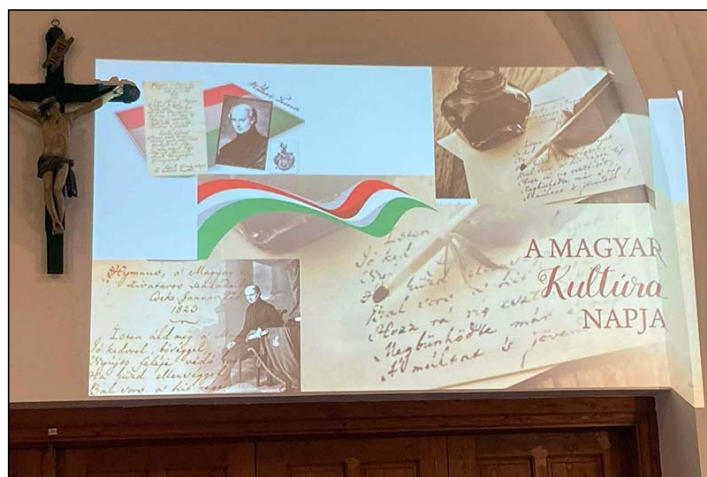
2025. január 6-án – a téli szünet utáni első tanítási napon – áhítaton vett részt diák-ságunk, ahol a hetedik osztályt képviselő gyermekek tanulságos történetet adtak elő. Szerdán a diákmise keretei között szentelte meg Czank Gábor atya az általános iskolát, annak helyiségeit, kérve a Jóisten áldását gyermekekre és felnőttekre az új esztendőben.

Január 14-én általános iskolánk harmadikos tanulói ellátogattak a Határ Győző Városi Könyvtárba, ahol A szorgos tyúkocská című foglalkozáson vettek részt. Csoportokban dolgozták fel a mesét, játékos feladatok segítségével. Nagyon jól érezték magukat, miközben szövegértésük és együttműködő készségük is fejlődött!

2025. január 22-én reggel megemlékeztünk a magyar kultúra napjáról. Kölcsey Ferenc 1823. január 22-én fejezte be a Himnusz szövegét. Ennek emlékére 1989 óta január 22-én ünnepeljük a magyar kultúra napját. Ezen a napon különböző rendezvények emlékeztetnek bennünket évezredes hagyományainkra, gyökereinkre, múltunkra. A Himnusz nemzeti fohászuk, amely magyarságunkat, közös hitünket, akaratunkat fejezi ki: „Isten, áldd

meg a magyart...”

Délután a Határ Győző Városi Könyvtárban is a magyar kultúra napját ünnepelték. Általános iskolánkat a hetedikes Putnoki Boglárka képviselte Simonyi Imre Itthon című versével.

2025. január 22-én Békéscsabán a Lencsési Általános Iskolában mérettettek meg a Bendegúz Anyanyelvi Verseny vármegyei fordulójába jutott diákjaink. Fekete Zelina (2. o.), Hegedűs Szofi, Tóth Mirtill (5. o.) és Papp Kincső (7. o.). Eredmények később lesznek.

A Filharmónia Magyarország Kft. ifjúsági hangversenyt szervezett január 24-én, ahol a Harmonika csodás világát mutatták be gyermekeinknek a művészek. Kéméndi Tamás harmonikaművész és kollégái egy zenei utazásra hívták a jelenlévőket. Kü-

lönböző hangulatú és műfajú közismert dallamokat hallhattak a világ minden tájáról hegedűn, fuvolán, harmonikán. Délszláv muzsika éppúgy felcsendült, mint ősi népdalkincsünk egyik darabja.

A koncert előtt megtekintették a Városi Képtárban a Téli Művészeti Tárlatot, a babakiállítást és a Kállai hagyatékot.

Köszönjük a lehetőséget Dr. Szonda István intézményvezetőnek.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

A Szovjetunióba hurcoltak emléknapján

Gyomaendrőd Város Német Nemzetiségi Önkormányzata minden évben tiszteleg az 1945 januárjában a Szovjetunióba „Málenkij robotra” hurcolt sváb származású emberek emléke előtt. 2025. január 5-én délután 14 órakor az evangélikus templomban gyülekeztek városunk lakosai, s a Békés vármegyei települések német nemzetiségi önkormányzatának képviselői. Az ünnepséget megtisztelte jelenlétével Dankó Béla országgyűlési képviselő úr, valamint Toldi Balázs polgármester úr és Lehóczkiné Timár Irén alpolgármester asszony. Dr. Erdész Ádám gondolatai után megemlékező műsort adtak a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola német nemzetiségi nyelvet tanuló diákjai: Fekécs Attila, Furka Dorka, Furka Lajos, Furka Lénárd, Toldi Bálint és Toldi Barna. Ezután a templom oldalfalán elhelyezett emléktáblát koszorúzták meg a jelenlévők; iskolánk nevében Ágostonné Farkas Mária helyezte el itt koszorút.

Együtt vártuk a medvéket

2025. január 23-án tartottuk a Suliváro iskolaelőkészítő foglalkozásunkat. Immár harmadik alkalommal látogathattak el hozzánk az érdeklődő nagycsoportos óvodások és szülei. A gyerekeknek sok-sok képességfejlesztő feladattal készültünk, melyek mindegyike kapcsolódott a macikhoz. Vágtunk, ragasztottunk, válogattunk, „tableteztünk”. A szülők eközben előadást hallgathattak meg Ágostonné Farkas Mária igazgató előadásában az iskolaérettség ismérveiről. A rendezvényt robotika bemutatóval zártuk, hiszen iskolánkban a harmadik évfolyamtól a digitális kultúra oktatás keretein belül ismerkednek ezzel a tevékenységgel a gyerekek. A közös teázás és a kötetlen beszélgetés most sem maradt el. Köszönjük a résztvevőknek a megtisztelő érdeklődést!

Interaktív előadás

2025. január 16-án a 2. b osztályba látogatott el Csorbáné Dávid Ivett R.törzsőr-mester, bűn és baleset-megelőzési előadó. A gyerekekkel egy interaktív előadás keretében beszélgettek az elfogadásról, együttérzésről és az egyenlőségről. Egy osztályközösségben elengedhetetlen az egymás iránti türelem, tisztelet kialakítása, s úgy gondoljuk ezzel a programmal is segítettük a gyerekekben az egymás iránti elfogadás képességének a kialakítását. Köszönjük az előadást, a gyerekekkel együtt várjuk a következőt!

A magyar kultúra napján...

A Határ Győző Városi Könyvtár közönsége ismét egy színvonalas gálaműsoron vehetett részt január 22-én: A magyar kultúra napja alkalmából. Immáron harmadik alkalommal szervezte meg az irodalmi estet, a Dinyái Bánfi Ibolya, a könyvtár vezetője. Az

előadók színes művészeti kínálattal szórakoztatták az est látogatóit, akik az elismerésre méltó énekes, verses, prózai és zenei előadásokat hatalmas szeretettel és tapssal köszönték meg.

A programban közreműködőknek itt is szeretnénk köszönetet mondani: Balaton Beatrix, Csajbók Regina, Cserenyecz Éva, Hugyik Zoltán, Hunya Gréta, Hunya Jolán, Hunyáné Dinya Gabriella, Kabai Regina Lilla, Magyar Péter, Nagy Laura, Polányi Éva, Putnoki Boglárka, Schwalm Gyula, Szerető Anna, Sztojka Tamás, Tóth Áron Felicián, Tóth Írisz Szofi, Tóth Malvin, Tóthné Kele Ágnes, Vaszkán Milán, Vatai Zalán.

Köszönjük, hogy az est során azonosulhattunk Márai Sándor gondolatával: „Nem fontos, hogy te szövegezd meg a szépet és az igazat, fontosabb, hogy megismerjed.”

Színfolt szőlótáncosai a továbbképzésen

Jól indult az év a Színfolt Mazsorett Táncegyesületnek. Három

kiváló szőlótáncos január első hétvégéjén egy nemzetközi mazsorett workshop továbbképzésen vett részt, amelyet a bot- és tánctechnikában az európai, sőt világhírű mazsorett edző: Anetta Lucero tartott Szeged közelében. Köszönöm a lányoknak, hogy hétvégéjüket erre áldozták! Valamint köszönöm Szögi Barbarának és Horváth Péternek, akik megszervezték a képzést! Hajrá Színfolt továbbra is!

A szentév egyik főszereplője: a Porta Sancta

Ferenc pápa szenteste megnyitotta a Szent Péter-bazilika szent kapuját, ami vel kezdetét vette a 2025-ös jubileumi év. Az alábbiakban a jubileum egyik főszereplőjét, a Szent Péter-bazilika szent kapuját mutatjuk be.

A Szent Péter-bazilika szent kapuját csak a szentévek alkalmával nyitják meg, melyekre általában - rendes folyamatban - huszonöt évenként kerül sor. A „Porta Sanctát” legutóbb Szent II. János Pál pápa nyitotta meg a 2000-es jubileum idején, majd Ferenc pápa 2015-ben az irgalmasság rendkívüli szentéve alkalmából. A szent kapu a megváltó, a pásztor és a tanító Krisztust jelképezi, aki ezt mondta magáról:

„Én vagyok a kapu. Aki rajtam keresztül megy be, üdvözlül, ki-be jár, és legelőt talál” (Jn 10,9) - írja a ferences Giovanni Giuliani a bazilika ismertetőjében.

A jelenlegi bronzkapu Vico Consorti 1950-es műve, amely Ferdinando Marinelli firenzei műhelyében készült. Tizenhat evangéliumi jelenetet ábrázol, melyek a bűn és a megbocsátás témáját állítják a középpontba.

Giovanni Giulianí így ír a négy sor (soronként négy kép) értelmezéséről:

1. sor. Amikor Ádámot és Évát kiűzték a paradicsomból, úgy tűnt, egy kapu örökre be zárult - de az angyali üdvözlés újra nyitotta az élet kapuját a megváltás által elhozott meg bocsátás révén.

2. sor. Az Úr a szent kapuban vár minket, hogy örömet adjon azoknak, akik elherdálták a keresztség ajándékát; hogy megkeresse a bárányt, amely elveszett a világ gonoszságai között; hogy visszavárja a tékozló fiút; hogy meggyógyítsa azokat, akiket megnyomorított a bűn.

3. sor. Sokat megbocsátanak annak, aki nagyon szeret: szeretet és megbocsátás szükséges ahhoz, hogy megtaláljuk, az Urat, aki ezeket a szavakat mondta a kereszten: „Még ma velem leszel a paradicsomban.”

4. sor. A gőg és a bűn, melyek megakadályozzák a hit megszületését, eltöröltetnek Jézus által, aki azt mondja: „Bocsásd meg bűne-

inket.” Az Úr vár minket annál a másik kapunál, annál a másik ajtónál, amely a szívünk, s amelyen minden nap kopogtat, mert be akar lépni: „Sto ad ostium et pulso” - az ajtónál állok, és kopogtatok. A Szent Péter-bazilika szent kapujának központi részén a következő szentírási jelenetek láthatók (a tizenhat osztatú kapu második és harmadik sorában):

1. „De János igyekezett visszatartani: »Nekem van szükségem arra, hogy megkeresztelkedjem általad, és te jössz hozzám?«, (Mt 3,14)

2. „Az Emberfia ugyanis azért jött, hogy megkeresse és megmentse, ami elveszett.” (Lk 19,10)

3. „A fiú így szólt hozzá: »Apám! Vétkeztem az ég ellen és teellened; már nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak nevezz.«, (Lk 15,21)

4. „Jézus azt mondta neki: »Kelj föl, vedd ágadat, és járj!«, (Jn 5,8)

5. „Sok bűne bocsánatot nyert, mert nagyon szeretett.” (Lk 7,47)

6. „Akkor Péter odament hozzá, és azt mondta neki: »Uram! Hányszor vétkezhet ellenem a testvérem, hány-szor kell megbocsátanom neki? Talán hétszer?« Jézus azt felelte neki: »Nem azt mondom, hogy hétszer, hanem hogy hetvenszer hétszer.» (Mt 18,21-22)

7. „Akkor az Úr hátrafordult, és rátekintett Péterre. Péter pedig visszaemlékezett az Úr szavára, hogy azt mondta neki: »Mielőtt ma megszólal a kakas, háromszor is megtagadsz engem.« Ekkor kiment, és keservesen sírni kezdett.” (Jk 22,61)

8. „Ő azt felelte neki: »Bizony, mondom neked: még ma velem leszel a paradicsomban!«, (Lk 23,43)

A kapu alsó sorában a következő jelenetek vannak ábrázolva: A Feltámadott megmutatja sebhelyeit Tamás apostolnak (Boldogok, akik hisznek), A feltámadt Krisztus megjelenik apostolainak (Vegyétek a Szentlelket!), Saul megtérése (Én vagyok Jézus, akit te üldözl), XII. Piusz megnyitja a szent kaput (Az ajtónál állok, és kopogtatok).

Fordította: Verestói Nárcisz
Forrás: Stpetersbasilica.info
Fotó: Vatican Media

Katolikus oldal

Urunk bemutatása – Gyertyaszentelő Boldogasszony

Ezen az ünnepen, február 2-án arra emlékezünk, hogy Szűz Mária, negyven nappal Jézus születése után, bemutatta gyermekét a jeruzsálemi templomban.

A szokásnak megfelelően a szülők, Mária és József áldozatként két gerlicét vagy galambfiókat ajánlottak fel, és az Úrnak szentelték az elsőszülött fiút. A mózesi törvény szerint előírt áldozat fölajánlásaikor jelen volt Anna és Simeon is, aki a nemzeteket megvilágosító világosságának nevezte Jézust.

A világ világosságával való találkozás szimbólumaként alakult ki a gyertyaszentelés szokása. A gyertya mint Jézus Krisztus jelképe egyike a legrégebbi szentelményeknek. Már az ókeresztény korban Krisztus jelképévé vált: magát fölemésztí, hogy másoknak szolgálhasson.

Az Úr Jézus bemutatását (*praesentatio Domini*) Jeruzsálemben már a 4. században megünnepelték, ekkor még február 14-én, mivel karácsonyt január 6-án ülték. Attól kezdve, hogy Jézus születésének ünnepnapja december 25-ére került, Jézus bemutatását február 2-án kezdték ünnepelni.

Róma a 7. században fogadta el e liturgikus napot, a Simeon és a kisded Jézus találkozására utaló *hypapante* (találkozás) néven – ekkor találkozott először Jézus az emberiséggel, az emberekkel, akikért megtestesült. Az agg Simeon felé fordult, nagy örömmel ismerte fel benne az üdvösség hozóját: karjába vette a gyermeket, és áldotta Istent, hogy megérhette ezt a boldog napot.

Rembrandt: Simeon hálaéneke (1669)

Simeon hálaéneke, a *Nunc dimittis* (Lk 2,29–32) a napi zsolozsma állandó része, a kompletórium kantikuma.

*„Bocsásd el most, Uram, szolgálodat,
szavaid szerint békességben,
hiszen már meglátták szemeim,
akit küldtél, az Üdvözítőt.
Őt adtad számunkra
csodájára minden népnek,
hogy fényeskedjék az egész világnak,
mint választott néped dicsősége.”*

A 10. századtól a nyugati egyház liturgikus könyvei egyre inkább Mária tisztulását emelték ki, és erről nevezték el az ünnepet: *purificatio*. Majd a keleti egyház hagyományával teljes összhangban 1960 óta ismét az Úr ünnepeként, Urunk bemutatásaként tartjuk számon.

Az 1092-es szabolcsi zsinat a kötelező ünnepek közé sorolta. A 20. század elejétől tanácsolt ünnep.

Szent II. János Pál pápa 1997-ben nyilvánította február 2-át, Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepét a megszentelt élet világnapjává. Azóta ezen a napon az Egyház azt a mintegy egymillió férfit és nőt is ünnepli, akik a világon megszentelt életet élnek.

Az ünnep célja: hálát adni Istennek a megszentelt élet ajándékaiért, előmozdítani a hívek körében ennek az életformának az ismeretét és szeretetét, valamint lehetőséget adni a megszentelt életet élőknek, hogy tudatosuljon bennük életük szépsége és azok a csodák, amelyeket az Úr bennük és általuk művel az Egyház és a világ javára.

Imádkozzunk a szerzetesekért és a megszentelt életet élőkért, valamint a hivatásokért!

A magyar paraszti hagyományban a szentelt gyertya a bölcsőtől a koporsóig elkísérte az embert: keresztelésig az újszülött mellett világított; amikor a fiatal anya először ment templomba, szintén gyertyát vitt a kezében; gyertyát égettek a súlyos beteg mellett, szentelt gyertyát adtak a haldokló kezébe, hogy az ördög ne tudjon rajta győzedelmeskedni, körül is járták az ágyát, megkerékítették (*megkerékít: sebet vagy kelést babonás eljárás során úgy próbál meggyógyítani, hogy valamivel kört rajzol köréje*) a testét vele, hogy mintegy elzárják a leselkedő gonosz elől. Bó, Oslí asszonyai szerint a gyertya fénye mutatja a haldoklóknak a mennyei utat, füstje pedig elűzi, távol tartja a lélektől a gonoszt.

A szentelt gyertyát a szublóban, ládafiában tartották, vagy szalaggal átkötve a falra helyezték, és főképpen vihar idején gyújtották meg és imádkoztak mellette.

A szegedi táj népe úgy tartotta, ha szenteléskor nem alszik el a gyertya, akkor jó méztermés lesz. Ez utalás a gyertya viaszára. Kiszombori asszonyok a szentelésről hazaérve a gyertyából egy csipetnyit a kilincsekre tettek, hogy mindig békesség legyen a háznál, és megveregették vele a gyümölcsfákat, hogy szépen teremjenek.

A magyar népi kalendáriumban Gyertyaszentelő Boldogasszony napja idő- és termésjóslásai szerint a hátralévő tél negyvenes rámutatónapja. A naphoz fűződő időjóslás egy középkori deák szentenciát őriz, eszerint: ha Gyertyaszentelőkor süt a nap, hidegebb lesz, mint előtte volt. (Vagyis: ha a medve meglátja árnyékát, visszabújik barlangjába, mert hideg napok jönnek még.)

Forrás

Magyar katolikus lexikon

Magyar néprajzi lexikon

Bálint Sándor: Ünnepi kalendárium I.

Magyar Kurír

Hunya története V.

„A fejlődést lehet késleltetni, de megállítani azonban nem! A vége mégis az lesz, hogy idők multával önálló községgé fog fejlődni!”

Ezt a mondatot Iványi György Kondoros-tanyai lelkész írta le, aki már 1940-ben tudta, mi lesz a tanyaiak sorsa. De menjünk történetünkön sorjában, ahogy az az időben történt.

KÖZIGAZGATÁS

Utolsó fejezetünknek ezt a címet adtam, de lehetett volna Hunya különválásának története a címe.

Egy 1910-es jegyzőkönyvben szerepel a Kondoros-tanyai kör, melynek elnöke Horvok István. Ettől kezdve ez a kör fogalmazza meg a Kondoros-tanyai lakosság kéréseit és képviseli az érdekeit. Ennek a körnek még két tagját tudom megnevezni, Hunya Imre és Varjú Máttyás. A többiek nevét nem jegyezték fel.

Ugyanebben az évben kérvényezik egy község háza és egy jegyzői lakás építését. Az anyaközség, mint a kérések többségét, ezt is elutasítja, és az indok most is az, hogy a község szűkös anyagi lehetőségekkel rendelkezik.

1920 december 24-én tárgyalja a közgyűlés kérésüket, amelyben azt kéri, hogy a marhaleveleket Kondoros-tanyán állítsák ki. A kérést nem tartják teljesíthetőnek. Indoklás:

„Ugyanis Endrőd község szervezési szabályrendelete valamint az 1888. évi XII. tcz. kimondja, hogy marhalevél kezelésével községekben csakis a község- vagy közjegyzők bízhatnak meg. A felelősség súlyos tudatában kizárólag csak köztisztviselő felelhet ezen ténykedésért különösen a mai súlyos állategészségügyi helyzetben annak vezetésével felelőtlen indifferens egyének meg nem bízhatnak”

1922-ben újra kérvényezik a jegyzői kirendeltség felállítását, posta és állandó orvosi állás létesítését. A kérést most sem teljesíti az anyaközség, a következő indoklással:

„Ugyanis jegyzői kirendeltség kimondása esetén van szükség egy jegyzőre, 1 írónkra, 1 kézbesítőre, 2 rendőrré, 1 végrehajtóra, 1 adószedő pénztárosra, kiknek évi fizetésük 69780 korona évi kiadást jelent. A szükséges lakások, telkek, iroda felépítése a legkisebb számítás szerinti 1.800.000 koronát igényelne. Postaépület, lakás és a hozzávaló telek 200.000 korona. Telefon bevezetése 700.000 koronába kerül. Községi orvosok nem kötelezhetőek a heti kijáráásra, állandó orvost kellene tartani. Azonban tárgyilagosan szemlélve a helyzetet ha ezen költségek hordozását érdekelték maguk vállalnák a várt eredmény mégsem volna teljesen kielégítő hisz a tanyai lakosság egy része bent lakik Endrőd községben. Odakint van a tanyája hol cselédeket tart ő maga pedig bent lakik, ügyes-bajos dolgait mégis csak idebent intézné el sosem odakint. De tanyai rendszerénél fogva szétszórtam egymástól távol vannak, s a templom körül lévő mintegy 20-25 ház képezne a centrumot, a falut s a többinek mégiscsak elszórtan 6-7 kilométerre maradána s az egész beállítás a künn lévő káplán és tanító szórakozását, társas körét emelné, s nem a tanyaiak követelt érdeke volna.”

Javasolják azonban, hogy a marhalevél

kiállításával valamelyik Kondoros-tanyai tanító foglalkozzon és így a tanyai lakosokat megkímélhetnék a mindennapi kijárástól. (ti. Endrődre)

Az 1920-as évektől kezdve rendszeresen küldöttségek mennek az Endrői főispánhoz azzal a kéréssel, hogy szeretnének különválni Endrődtől. A kérvények nem találnak meghallgatásra. Ekkor elhatározzák, hogy egy küldöttséget a Belügyminisztériumba is küldenek, hogy elérjék céljukat.

1925-től a belügyminiszter válaszára várnak, döntés nem születik, az Endrői képviselőtestület halogatja a döntésig a választ. Végül 1934 októberében megérkezik a belügyminiszteri rendelet, melyben ez áll:

„A Belügyminiszter Úr Kondoros-tanyának Endrőd községtől való távolságára és a tanya lakosságának lélekszámára való tekintettel egy jegyzői kirendeltség mielőbbi felállítását rendelte el és a jegyzői kirendeltség felállítására való tekintettel egy segédjegyzői állás szervezését és betöltését engedélyezi.”

Kisebb polgári peres és mezőrendőri ügyek intézésére is Endrődre kell bejárni. A kirendeltség számára Hegedűs István ács, iskola melletti házát bérleték ki.

A kirendeltség vezetője: Pádár Miklós jegyző, Esküdtek: Tímár m. Mihály és Dinya István, Rendőr: Farkas Imre.

Néhány hónap múlva Pádár Miklóst visszarendelték az endrői község házára adóügyi jegyzőnek, helyette Dr. Gaál József jegyzőt küldték ki. Az endrői főjegyző (FINTA) még ekkor is megpróbálta akadályozni a kirendeltség munkáját. Dühös volt a belügy-miniszteri rendelet miatt, mert ezt már végre kellett hajtaniuk. Megpróbálta lejártni felesleges hatóságainál a kirendeltséget, azzal az indokkal, hogy nincs elég munkájuk és felesleges a működtetése. Célta azonban nem tudott elérni, mert nyugdíjazták és a helyette kinevezett Harsányi László főjegyző már jó indulattal viseltetett a kirendeltség iránt.

1936-ban jegyzői lakás, levente gyakorlati, község háza és szolgálati lakás céljára telket és épületet vesz a község.

1937-ben a község házat vásárol a kirendeltség számára. Ez évben Tímár m. Mihály helyett Fülöp János lesz az első esküdt.

1943-tól Kondoros-tanya nevet Endrődszentlászlóra változtatják. Pontos adataim nincsenek arra vonatkozóan, hogy hogyan történt ez a névváltoztatás, de Fülöp Menyhért bácsi beszélte el, hogy a település mindig a Hunya nevet szeretett volna felvenni, de az anyaközség nem járult hozzá.

Az Endrődszentlászló elnevezést is Csernus Mihály apátplébános erőltette. Időnként találkoztam a Szentlászló-telep és a Hunya-telep elnevezésekkel is. Kondoros-tanyát is hol egybe, hol külön írták.

1943-ban újra a belügyminiszterhez fordulnak a különválás meggyorsítása érdekében. A kérvényt 435 család fő írja alá.

A képviselő-testület a döntést a háború utánra halasztja. Ekkortól kezdve nincs is, aki az elszakadási törekvéseket folytatná, hiszen a férfiak a fronton harcolnak.

1945 után felgyorsulnak az események és szinte egyik napról a másikra önállóvá válik a település.

Fülöp Menyhért így emlékszik vissza:

„Egyik este sietve jött hozzám Polányi István nemzetgyűlési képviselő, hogy gyorsan írjak egy kérvényt, mert másnap az Vaszkó Mihály, szintén képviselő, viszi Pestre a minisztériumba. Pár hét múlva itt is volt az engedély. Ugye jött az új világ, már nem volt szavuk Endrődön a Kalmároknak, Kovácsoknak, azért ment ilyen gyorsan.”

A Historia Domus-ból ismerhetjük meg a részleteket:

„Szeptember hó 8-án nagy esemény történt. E napon elhatározta Endrőd község képviselőtestülete, hogy Endrődszentlászló területét függetleníti az anyaközségtől és önálló községgé való alakulását tovább nem akadályozza. A képviselőtestület elszakadási határozata osztatlan és általános örömet keltett mindenki benn. A képviselőtestületi határozat 15 napon át közszemlére volt kitéve s mivel e határozat ellen fellebbezés és óvás nem érkezett be, további eljárás végett a vármegyéhez került.”

Ezzel egyidőben megindult az egyházi függetlenítés folyamata is. Az apátplébános ígéretet tesz, hogy a politikai elszakadás után egy egyházi elszakadást is folyamatba teszi.

Október 24-én a vármegyei bizottsági ülés is elfogadta az endrői képviselőtestület határozatát és további eljárás végett beteszti a Belügyminisztériumba.

A belügyminiszter a határozatot jóvá hagyta és Endrődszentlászlónak önálló községgé való alakulását a 101, 338/1945 (III. 9.) B.M. rendelettel engedélyezte.

Ez megjelent a Magyar Közlöny 1945. december 22-iki számában.

1946-ban az Egyházmegyei Főhatóság az elszakadást követően Endrődszentlászlót önálló lelkészséggé nyilvánította.

A község lakóinak még egy nagyon régi vágya volt a Hunya név felvétele. Ez irányú kérelmük is megvalósult. A Historia Domus-ban olvashatjuk:

„A Magyar Közlöny 41/1947 számában közli a Belügyminiszter úr 151.715/1947 III.2 számú rendeletét, mely 1898.IV.Tc. 2§-a alapján Endrődszentlászló nevét a lakosság kérelmére Hunya névben állapítja meg. Nem magyar hangzású a név, de a lakosság ehhez ragaszkodott és ezt a nevet kérte”

Teljesült tehát nagyapáink évtizedes álma. 1945 tavaszától kezdve a falu népe önállóan dönthetett sorsáról, fejlődéséről. Hogy ez mennyire sikerült, az már egy újabb történet.

TÍMÁR BÉLÁNÉ

Szerkesztőségünk köszöni a hasznos együttműködést, s azt, hogy Hunya önállóvá válásának története lapunk hasábjain megjelenhetett. Reméljük, hogy a folytatás nem marad el. (SZERK.)

E cikksorozat újraközlésével, mely megjelent a Városunk újság 1997. július-novemberi számaiban, tisztelettel adóztunk az írójának, Tímár Bélánénak, aki 2024-ben hunyt el.

EGY LOKÁLPATRIÓTA VALLOMÁSAI

Tavalyi 24 programunk negyedében kerek évfordulók emlékeztünk - Mácz István és Ladányi Mihály 90., Határ Győző 110., a Kiss-duó 10., az OMart Műhely 20. és Márton Gábor 100. születésnapját ünnepeltük együtt. Ezen a vonalon haladva a 2025-ös évet is egy jubileummal indítottuk. Az **endrődi lokálpatrióta Giricz László** január 16-án lesz 70 éves. Cserenyecz Évitől kaptuk a sugalmazást, és örömmel kezdtünk a szervezésbe. Lelkesedésünket Laci hamar lehűtötte, mondván: bármilyen kutatott témájában szívesen tart előadást, de nem kívánja közönség előtt ünnepeltetni magát. Hosszas győzködés után végül ráállt egy a saját fotóiból összeállított kiállítással egybekötött bemutatkozó-

Paróczai Gergely... Archív felvételekről, fotókról régen élt endrődiek, elszármazottak egy közösség hagyományai, szokásai.

Emellett a Kárpát-medencében tett utazásokról-előadásokról (Tamási Áron, Sütő András, Petőfi Sándor) hallhattunk ... történelmi traumákról (1920 júniusa és 2004 decembere) ... persze az „emeld fel fejedet, büszke nép” alapállásával. De az est folyamán velünk volt Szent II. János Pál pápa éppúgy, ahogyan az afrikai misszióban fotózott keresztények is...

Egy lokálpatrióta sajátos optikáján keresztül találkozhattunk jelennel és múlttal, az előadó szenvedélyes, kutató-megismerő szeretetével.

Köszönjük, Laci! Most is élmény volt hallgatni... Isten éltesen e kerek évfordulón!”

Az év végi Márton Gábor esttel öt hónapra négy endrődi programunk került. Giricz László születésnapját követően a magyar kultúra napjára **Gurbán Miklós Balázs Béla-díjas operatört** várjuk, majd a költészet napján **Gergely Ágnessel Az én száz versem** kötetéről beszélgetünk.

Oláh Gizella

Fotók: Oláhné Schwalm Irén

ra, mely után bevallotta: nem bánta meg, sőt...

Polányi Évi így összegezte az estet:

„Egy lokálpatrióta, Giricz László több évtizedes gyűjtőmunkájába nyertünk be tekintést január 11-én az OMart Műhely idei első rendezvényén.

Rózsahegy Kálmán, Timár Máté, Kunkovác László, Vaszkó Irén, Varjú Vilmos, Márton Gábor, Németh Eszter... idősebb

Trodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

MAGYAR KULTÚRA NAPJA 2025

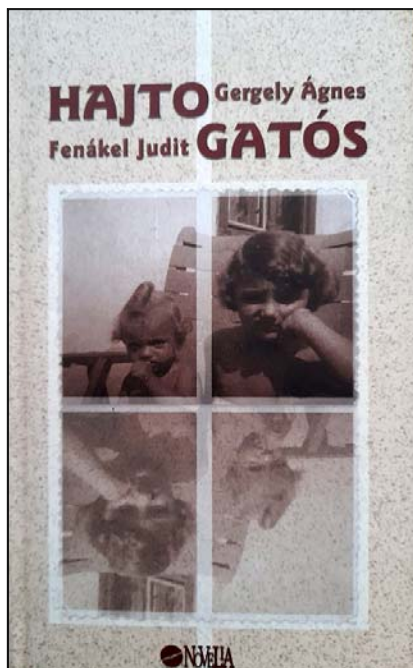
Hajtogatós

Gergely Ágneshez fűződő első emlékem a '90-es évekre esik. Itthoni előadóestjén nagyon izgultam. Betéve tudtam a versciklust, melynek előadása – a költővel való beszélgetés keretében – a Szent Antal Népház kiállítótermében hangzott el. Egy szállásmester feljegyzései... melynek mottója: „Szállásmesternek lenni, / (A költészet ennyi.)” (Christopher Okigbo)

Gergely Ágnes Endrődön született. Szülőföld, gyermekkor, szünidők az endrődi házban, az udvar, ahol unokatestvérével, Fenákel Judittal (később újságíró, író) közös világot álmodtak, s amelyen kívül – a kerítésen túl – veszélyes volt az Élet. Háborús időköt éltek. A kút, a szilvafa, Bikficke egy fantáziajáték életre kelt hősei, díszletei... mind-mind benépesítették a kislányok által kitalált országot. Hogy aztán (jóval később) novella, versciklus, majd a Hajtogatós című (2004) közösen írt könyv témájául szolgálhassanak.

„Hajtogatós... Emlékeznek a gyerekkori játéokra? Írjunk meg együtt egy történetet! Enyém a kezdőmondat, s ráhajtom a papírt, hogy ne leshess. Most te következel, írsz, ráhajtod, írok, ráhajtom, nagy nevetések közepett, mindaddig, amíg úgy nem érezzük, a végére értünk... minek is? a türelmünknek? a mondanivalónknak? az életünknek?!” – olvashatjuk a fülszövegben.

Az ideai magyar kultúra napján Ágnes és Juditot idéztük meg a Hajtogatós lapjairól. Az endrődi házat, a nagyszülőket, a vörös szilvafát, amely alatt csodák történtek, Margitot, a kukoricamálé illatát, „a habos ágyneműt a fák közt”, a kertet, a GYERMEK-KORT... A visszhangban elmondott utolsó versrészlettel – reményeink szerint – azt az egymásba kapaszkodó-áttűnő (közös) múltat, mely nem csak az unokatestvéreké, hanem lényegében valamennyiünké.

Gergely Ágnes: A keresztút

„Ne gondolj a halálra
Bármikor életben maradhatsz” (Késő latin mondás)

A megtörtént és a megálmodott.
Az ütközés. Néhányszor. Nem elégszer.
Ahogy a kettő között átlobog
a metafizikai kényszer.

Ahogy kettejük között átlobog,
hogyan volt választás, de nem volt elektor.
A megtörtént és a megálmodott
metszéspontjában térdel a gyerekkor.

Fenákel Judit: A csúnya ház (részlet)

Talán a fekete kátrányos kerítése miatt. Vagy azért, mert nem volt benne fürdőszoba. [...] Vagy a Habsburg-sárga színe nem tetszett. Határozottan emlékszem, csúnyának láttam. Ormótlannak. Lustán elnyújtózó sarokház kétszárnyas, barna ablakokkal. Nekem a szép ház háromszárnyas ablakokat viselt és fehér vasrácsos kerítést. [...] A gangot szerettem. Langyos tavaszi esteiken ott lehetett vacsorázni. Onnan nyílt egyfelől a konyha, másfelől az előszoba, az előszobából az ebédlő, illetve a kisszoba – ott aludt nagymama -, abból meg a szüleim hálószobája. [...] Kívülről olyan ormótlan volt az ormótlan ház, mintha sok-sok szobát rejtegetne. Pedig csak ennyi volt, három, inkább két és fél. A konyhából vezetett ajtó a kamrába, onnan a pincébe. Pincéhideg. Akkor még volt értelme ennek a szónak, a pince hűtőszekrényként szolgált, ott hűtöttük a dinnyét, vagy a kerekes kútban. [...]

Gergely Ágnes: A várkastély (részlet)

Látni az őrizetlen kapualjat, hallani az összeség hiányát, szagolni az elmúlt ősztől felgyűlt faleveleket, ízlelni a kukoricamálét, tapintani a nyirkosan felhasadozó falakat... [...]

Ha visszafelé megyek ezen a sok gyönyörűségen – falak, kukoricamálé, őszi avar, hallgatag utca, szabadság -, nem is tudom, mit tartsak a legfontosabbnak. [...]

Napfényszínűnek mondom mindig a szülőházamat, pedig egyszerűen Mária Terézia-sárga volt, amilyen a községháza, a Népház, a katolikus templom, a legtöbb falusi középület Magyarországon. Ahogy időverte vonásaimat, azt az endrődi házat sem fogom csúnyának látni soha; anyánk érintése elemi élmény [...] Tudatunkban a szülőház Noé bárkájával egyidős.

Fenákel Judit: A csúnya ház (részlet)

A hálószobát és az ebédlőt is diófa bútorok népesítették be. A diófa eredeti görbületei átütöttek a politúron, és különféle alakzatokba rendeződtek, illetve a fantáziánk, mert többnyire Ágival kettesben szerettem kalandozni a szekrények rajzolatai között, különféle alakzatokba rendezte őket. Ha akartuk, fára kapaszkodó majmokat láttunk, ha akartuk, valóságos őserdőt, a mi képzeletünket csak meg kellett érinteni, máris sose volt tájakra vitt bennünket. Tudtunk mi törpékben gyönyörködni vagy párbaező harcokban, pedig mindig ugyanazt a diófa szekrényt bámultuk. Nézd, ez meg itt egy vakaródzó majom, ez meg inkább egy tigris – vagy oroszlán? – és mesével, képzelt kalandokkal el is telt a délután.

Gergely Ágnes: A várkastély (részlet)

Mi mindent hord magával még most is ez a ház!
Sárga falait természetesen folytató fekete léckerítést, nyikor-

gó léccaput (sosem volt kulcsra zárva), öt nagy ablakot, bolt-ajtót, a szolid jómód jeleit, és kertet, sárga keramitköves úttal, amelyet rózsafák szegélyeznek. Annyit szaladgáltunk ezeken a halkán kopogó köveken, meg a kút körül, a vörös szilvafa alatt, de a távolinak gondolt baromfiudvarban is, ahová a budira kellett járni – mi tagadás, akkor így volt -, hogy lépéseink elérték a legendaképzés intenzitását.

A szerény kis fatákolmányból éjjelente, a kutyavonításos, fehér holdfényben várkastély lett, ősszel, királlyal, udvartartással, és csak ma gondolok rá, hogy örök nélkül, Istenem!

A felnőttek szótlanul fejet hajtottak a játékunk előtt. Suszter nagyapám régen nem élt már, nem is ismertük; anyám és nagybátyám gyerekfejjel lett félárva. [...] A halál árnyéka mégsem vetült rá a házra, nagyanyánk keményen szorgalmas, kedélyes és jóakarátú asszony volt, a lézengést nem tűrte, a játékot igen. Úgy nőttünk fel, hogy biztosan tudtuk: a játék a munka előképe, a szeretetet pedig nem mi találtuk ki, hanem nekünk találták ki, egyenesen a Bibliában. Nagyanyánk számúzta a szótárból azt a szót, hogy „cseléd”, Örszi néninek, aztán Emerenc néninek, de legkivált Margitnak ott állt a karácsonyfája a mi karos gyertyatartónkkal szemközt. Emerenc néni férjének, Vince bácsinak, a kubikosnak éppúgy kezit csókolommal kellett köszönnünk, mint a tanítónak vagy a jegyzőnek, és Margitunk hálálkodó édesanyja elől nagyanyánk szigorúan elrántotta a kezét.

És ez is része volt a játéknak mindaddig, amíg nagyanyánk után apám is, nagybátyám is itt nem hagyott bennünket, s meg nem tanultuk mi is, mit jelent félárva, mit a lakatlan ház. De persze az a pillanat, hogy Margit ott áll a küszöbön, vár bennünket a hosszú téli gyalogútról, odabenn sül a kukoricamálé, az a pillanat megidézhetséges. [...]

Fenákel Judit: Az én Margitom (részlet)

Az én Margitom, aki a világon a legjobb kevert kuglófot süttötte, és legszaftosabb rakott krumplit csinálta, és rétest is tudott nyújtani, barheszt is tudott sütni, meg sóletot főzni, amit aztán a pék kemencéje süttött barna-pirosra, és tökfőzeléket meg zöldbabot főzött cukorral, ecettel, és mindent, mindent, amit szerettem, aminek az íze még hatvan év múlva is, az én Margitom, akivel moziba jártam, akivel az első szerelmes regényt olvastam, ő olvasta, én tátott szájjal hallgattam, akit elkísértem a vasárnapi misére, térdeltem mellette rémült áhítattal, és mise után együtt bámultuk a menyasszonyt...[...] az én Margitom soha nem hülyézett le senkit, a csúf szavak hiányoztak a szótárból, Isten nevét hiába nem vette a szájára, akitől azt tanultam, hogy a tisztességes munka elnyeri méltó jutalmát...[...] aki mindig beosztotta, félretette, kölcsönkért pénz nem terhelte a lelkiismeretét, semmi, ami a másé, pedig tudta, hova ásták anyuék az aranyláncot, hallgatott, nem szidott senkit, aki utolsó óráiban is ropogós, folttalan szalvétába csomagolta a kiskanalat, rendet tartott a kórházi fiókban, aki fölnevelte a más gyerekeit, nehéz betegsége súlyát egyedül cipelte, amíg már nem lehetett titkolni, akkor aztán átcsusszant a túloldalra, „nemsokára anyukádnál leszek” – zihálta a fülembé, aztán eltűnt a szemünk elől csöndben, panasztalanul tiszta testtel és lélekkel. Az én Margitom...

Gergely Ágnes: A várkastély (részlet)

A halottaink ott állnak abban a kapuban, kinn, a bibliai lelkű falak előtt, a kastély előtt, és gondjuk van rá, hogy játsszunk, mindhalálig.

Fenákel Judit: A csúnya ház (részlet)

Odabent jól éreztem magam a csúnya házban. Odabent jó illatok szivárogtak a konyhából, készült a rakott krumpli ebéd, vajjal persze, és kolbász nélkül, zsíros és tejes étel nem keveredhetett. Odabent rózsák nyíltak a kertben, a szabályosan kike-

rekített ágyásokban apró virágok, a vörös szilvafa árnyékában pedig akár estig eljátszhattunk a magunk teremtette hősségekkel a mi kitalált világunkban.

Gergely Ágnes: Kút, szilvafával

A kútból ma már csak a visszhang.
„Le ne ird”, és „fölsleges mondanod”.
A kép nem gyűrűzik az ujjainkra.
Az övéi egykor cselédkönyvet kaptak;
a mieink katonakönyvet, nagy „Zs” betűvel.
Őket megjelölték; minket is megjelöltek.
Szerette a kertet, különösen a teregetést
a fák közt. Szerettem a fontról hazatérő
férfiakat, különösen a fonott gyertya mellett
az áldást. Egyikünk sem számított további
megjelölésre. Első pillanattól világos, hogy
ő ő marad, és én én maradok; s az „ők is
mi vagyunk” eseményre váltott hazugság,
tömegsír, vacak romantika, ázalag élet.
Ha levelet írunk egymásnak, a levél csupa
kert, mennyi habos ágynemű a fák közt,
a kötélén - emlékszel a kútra, a vörös
szilvafa alatt? Már nincs ott. A fát is
kivágták. Nagypád szombat este áldomást
ivott a fonott gyertya mellett. Szilva-
pálinka volt? Minek emlékeket összekötni.
Az erősebbek úgyis a megjelölők; ők támadnak
fel folyton, minden változás első pillanatában,
velük az összeköpdösött cselédkönyv, katonakönyv,
katonakönyv, cselédkönyv, nagy Cs, nagy Zs,
teleírnak foszló templomot, kőkemény ágy-
neműt- készen legyed a batyud és ne félj.
Lépj idebb, mi nem csapunk zajt. Minek,
Bárhová megyünk, a szilvafához megyünk.

Fenákel Judit: A csúnya ház (részlet)

Játékra se volt szükségünk, hisz játék volt minden, a rakott krumpli illata, a díszszilvafa vörös levele, a rózsák és nefelejcsék, a falvédő a konyhában, a kakaskukorékolás az udvarban, csupa játék. A fekete deszkakerítés elválasztott a külső világtól, nem lehetett rajta belesni.

Csak ki ne menj a házból. Ott kívül már nem is a képzeleted az úr. Nem mondtam ilyesmit, nem is gondoltam. Tudtam.

Gergely Ágnes: Kút, szilvafával (részlet)

Az erősebbek úgyis a megjelölők; ők támadnak
fel folyton, minden változás első pillanatában,
velük az összeköpdösött cselédkönyv, katonakönyv,
katonakönyv, cselédkönyv, nagy Cs, nagy Zs,
teleírnak foszló templomot, kőkemény ágy-
neműt - készen legyed a batyud és ne félj.
Lépj idebb, mi nem csapunk zajt. Minek,
Bárhová megyünk, a szilvafához megyünk.

(Elhangzott a magyar kultúra napján 2025. január 22-én a Határ Győző Városi Könyvtárban. Gergely Ágnes írásait Polányi Éva, Fenákel Judit novellarészleteit Cserenyecz Éva adta elő.)

A Rózsahegyi Iskola hírei

Bolyai Természettudományos Csapatverseny

Január 10-én iskolánk 5 csapata vett részt a Bolyai Természettudományos Csapatverseny körzeti fordulóján. A legügyesebbnek az Alföldi Betyárok csapata bizonyult, ők a 8. helyen, Darwin főemlősei pedig a 12. helyen végeztek. Az előbbi csapat tagjai: Alt Réka, Bajzák Lilien, Balog Péter és Kaszás Dávid 8.b osztályos tanulók voltak, az utóbbié: Gubucz Kata, Nagy Laura, Somogyi Dorina és Stiller Balázs 8.a osztályos tanulók. Gratulálunk eredményükhöz!

Országos Asztalitenisz Diákolimpiai Döntő

Január 16-án a FODISZ rendezésében lezajlott az Országos Asztalitenisz Diákolimpiai Döntő Gödöllőn. Iskolánkban, a megyei verseny meg-

nyerésével, a 6. osztályos Deli Angyalka szerzett jogot a versenyen való részvételre. A csoportjából veretlenül továbbjutva, az ötödik helyet szerezte meg. Gratulálunk!

Magyar Kultúra Napja

„Ne legyen kultúra magyarság és magyarság kultúra nélkül.” (Kodály Zoltán)

A Magyar Kultúra Napját 1989 óta ünnepeljük meg január 22-én annak emlékére, hogy – a kézirat tanúsága szerint – Kölcsey Ferenc 1823-ban ezen a napon tisztázta le egy nagyobb kéziratcsomag részeként, és jelölte meg dátummal Csekén a Himnusz kéziratát. Ennek emlékére tanintézményünkben már néhány éve mi is megünnepeljük a Magyar Kultúra Napját. Idén az irodalom szakkör végzős diákjai az énekkar 7.a osztályos tanulóival karöltve egy rövid megemlékezést tartottak, mellyel alkalmat adtak arra, hogy nagyobb figyelmet szenteljünk évezredes hagyományainknak, gyökereinknek, nemzeti tudatunk erősítésének. A műsorhoz iskolánk 7.b osztályos tanulói készítettek múltidéző plakátokat. Köszönjük a gyerekek és a felkészítő pedagógusok munkáját.

Bűvösvölgy

Bűvösvölgy elvarázsolta a 7.b és 8.b osztály

tanulóit. Január 22-én iskolánk két osztálya látogatást tett a debreceni médiaértés és oktatóközpontba. Bepillantást nyertünk a filmkészítés rejtelmeibe, megismerkedhettünk a rádiózás nehézségeivel, majd a reklámkészítés és az újságszerkesztés folyamatával. A foglalkozások jó hangulatban teltek, sok hasznos ismerettel gyarapodtunk. Köszönjük a lehetőséget.

Kéméndi Trió

A Filharmónia által szervezett hangversenysorozat második előadásán Kéméndi Tamás harmonika művész adott hangversenyt a Kéméndi Trió formációval. A koncerten hónapról hónapra haladva ismerkedhettünk meg a hangszer rejtelmeivel. Sok népszerű és kevésbé ismert, de annál hangulatosabb dallamot hallgathattunk hegedű-, fuvola- és énekhangokkal kiegészítve.

Lenyűgözve néztük, ahogy a művészek szinte egygyé váltak a hangszereikkel. További sok sikert kívánunk az előadónak!

Egészségnap

Január 27-én az osztályfőnöki nap keretében megrendeztük az immár hagyományá vált egészségnapot iskolánkban. Az idei évben témánk az emberi fejlődési szakaszok voltak. A felső tagozatosok érdekes feladatokon keresztül, hasznos ismeretekkel gazdagodtak ebben a témában. Volt plakátkészítés, mondókázás, csoportjátékok a tornateremben, szöfelfhőkészítés, rejtvények, beszélgetés a felnőttek életéről, a munka világáról. Az órák jó hangulatúak voltak, a sok játék mellett hasznosan telt a délelőtt.

További képek és cikkek iskolánk honlapján tekinthetők meg: <https://www.rozsahegyiiskola.hu/>

ENDRÓDI BALLADÁK

Tisztelt Olvasó!

A farsang (Vízkeresztől – Hamvazó szerdáig tart) a falusi közösségekben a társas-összejövetelek tartásának, a bálóknak, fonóbeli játékos mulatságoknak kedvelt időszaka. Népdalokat énekeltek, meséket mondtak, amelyeket elámulva hallgatott az összegyűlt fiatalság és öregség.

A népdalok, népballadák szereplőit gyakran környezetükből választott személyekkel helyettesítették, vagy az ismert dallamra és eseménysorra, megtörtént eseményt formáltak rá. Így születtek meg a helyi balladák, illetve népdalformációk. Mi most a helyi ihletésű népballadákkal foglalkozunk, annak típusaival és párhuzamaival, az országosan elterjedt típusok összehasonlításával.

Elsőként a Szegvári Katica, Szegvári Marika című balladát mutatjuk be, amely országosan elterjedt változat. A „halálra táncoltatott lány” motívuma jelenik meg ebben a balladában; Sági bíró lánya címmel Szeged környékén is megtalálható. Ugyan ebbe a körbe tartozik a Pápainé ballada, mely a helyi anyagban a Jaj de széles, jaj de hosszú az-az út címmel található. De nézünk csak a számunkra értékesebb helyben megtörtént eseményekre íródott balladát, mint például a Szosznyák balladát (Hallottatok 1910-ben c.), amely egy szerelmi tragédiát mond el a XX. század elejéről. A balladában megjelenő szereplők visszanyomozhatóan valós személyek voltak és a történet valóságát is bizonyítja, hogy egy jó ideig nem volt szabad énekelni Endrődön ezt a balladát, a két család haragja miatt.

Néprajzi forrásközlésünkben most e három balladát közöljük. Remélve azt, hogy Olvasóink, kik még ismernek endrődi típusú balladákat, segítségünkre lesznek azzal, hogy elküldik címünkre és ezekkel is gazdagodik a helyi gyűjtésű anyag.

Bízom abban, hogy e nagyon szép műfaj nem fog elveszni, hiszen csak szegényebbek lennénk ezek nélkül.

Dr. Szonda István

Megjelent a Városunk újság
2003. február, 30. oldal,
Endrőd néprajza)

Szegvári Katica, Szegvári Mariska

Szegvári Katica, Szegvári Mariska,
Itthon van-e lánya Szegvári Mariska?
Itthon van, itthon van, benn a szobába,
Fekszik már nyugszik már a fehér vetett
ágyba.

Menjen be hozzája, küldje el a bálba,
Hófehér ruháját vegye fel magára,
Páros arany gyűrűjét húzza az ujjára.

Jó estét, jó estét korcsmáros kisasszony,
Hol van az a két legény ki engem hivatott?
Üljön le Mariska nálunk a díványra,
Majd ráparancsolunk a szegedi bandára.
Húzzátok cigányok meg nem szabad állni,
Estétől reggelig muszaj muzsikálni,
Szegvári Mariskát muszaj mulattatni.

Engedj ki, engedj ki egy kicsit hűtőzni,
Magos szárú cipőből a vért kiönteni.
Ne menj ki Mariska, mert meg hűtöd magad,
Páros arany gyűrűd az ujjadon marad.

Harangoznak délre, de nem délebédre,
Szegvári Mariskát viszik temetőbe.
Két legény kíséri, hat a sírba teszi,
Apja, édesanyja könnyes szemmel nézi.

Verje meg az Isten azt az édesanyát,
Aki este lányát elbocsátja bálba,
Este elbocsátja reggelig nem látja,
Reggel nyolc órakor halva viszik haza.

Jaj de széles, jaj de hosszú az-az út

Jaj de széles, jaj de hosszú az-az út,
Mellyen az a 9 betyár elindult,
9 betyár, 9 kés a kezébe,
Úgy indulnak Pápainé elébe.

Pápainé adjon Isten jó estét,
Adjon Isten maguknak is szerencsét,
Pápainé ne kívánjon szerencsét,
Még az éjjel szíve körül jár a kés.

Kati lányom szaladj le a pincébe,
Hozzál fel bort a legszebbik iccébe,
Pápainé nem kell nekünk a bora,
Még az éjjel piros vérét kiontja.

Pápainé kiszaladt az udvarra,
Föltekintett a csillagos nagy égre,
Jaj Istenem, hogy kell ennek meg lenni,
Három éves kis árvámat itt hagyni.

Arra kérlek kereszt fiam, ne ölj meg,
Mindent adok csak az életem hagyj meg,
Téged foglak legelőször megölni,
Hogy mertél a nevemről szólítani...

Hallottatok 1910-ben

Hogy mi történt Kisendrőd községben,
Szosznyák Lajos éjjel ment a faluból,
Elejbe állt 5 legény a malomtól,
Szosznyák Lajos összetette két kezét,
Úgy könyörgött hagyják meg az életét,
De olyan dühös lett a rablóbanda,
Tíz ujját az ásóval is levágta.

Szelei Izidor akkor egész éjszaka,
Legényeit kocsmájában itatta,
Igyunk társak megfizeti valaki,
Még az éjjel Szosznyáknak meg kell halni.

Gombkötőné kiállott a kapuba,
Azt kérdezi végbe ment-e a munka?
Végbe anyám megszabadult a lánya,
De minekünk sötét börtön az ára.

Édesanyám hogyha látná a vejét,
Mily szörnyen összeroncsoltuk a fejét,
Piros vére a földet befestette,
Veisz doktornál a lelkét ki lehelte.

A kórházba égetik a szingyertyát,
Talán bizony Szosznyák Lajost virrasztják,
Gyertek népek öltözzünk feketébe,
Kísérjük ki Lajost a temetőbe.

Szosznyák Lajost viszik a temetőbe,
Gyilkosait kísérik a börtönbe,
Sírhattok már oda szabadságtok,
Egy pár pohár borért oda adtátok.

Kisendrődön megszólalt a nagyharang,
Húzza aztat három fekete galamb,
Húznak rajta oly szomorú verseket,
Kisendrődi népek keseregjete.

A központi temetőben van egy sír,
Oda jár egy szőke asszony mindig sír,
Kelj fel Lajos töröld el a könnyemet,
Nem kelek fel mert agyon ütöttetek.

Vaszkó Irén gyűjtése

IMAHÉT A KERESZTÉNYEK EGYSÉGÉÉRT

2025. január 19-26

Az ideai ökumenikus imahét bibliai alapigéje: „Hiszed-e ezt?” (Jn 11,26). a Jézus és Márta közötti párbeszédéből való, amint János evangélista elbeszéli Jézus látogatását Márta és Mária házában, Betániában testvérük, Lázár halálát követően.

Mikor Jézus kijelenti, hogy feltámad a testvére, Márta megvallja hitét: „Tudom, hogy feltámad a feltámadáskor, az utolsó napon”. Jézus egy lépéssel tovább vezet. Kijelenti, hogy hatalma van az élet és a halál fölött, kinyilvánítja, hogy ő a Messiás. „Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbenem, ha meghal is, él; és aki él, és hisz énbenem, az nem hal meg soha”. E meghökkentő kijelentés után Jézus kendőzetlenül Mártának szegezi a mélyen személyes kérdést: „Hiszed-e ezt?”.

Igen, hiszem! Mártával együtt a történelem folyamán sokan megvallották, és ma is sokan megvalljuk. Megvalljuk, akik ezekben a napokban összejövnék világszerte keresztények: evangélikusok, reformátusok, baptisták, adventisták, ortodoxok, katolikusok és még más felekezetek is, a közös hitünket. Igen, a hitünk közös! Annak ellenére, hogy Egyházunk 2000 éves viharos történelme folyamán több részre szakadtunk, és tanításban is itt-ott eltértünk egymástól, a lényeg megmaradt! Közösen meg tudjuk vallani hitünket.

Hitünket összefoglalja a Nicea-Konstantinápolyi hitvallás, mely hál' Istennek, közös kincsünk!

Ideai ökumenikus találkozóinkat is ez a hitvallás hatja át, mivel a 325-ben tartott niceai zsinat 1700 éves évfordulóját ünnepeljük. 325. május 20-tól július 25-ig tartott az első egyetemes zsinat, melyet az arianizmus eretnecség elítélésére hívott össze Nagy Konstantin. (Az arianizmus lényege, hogy a Fiú nem egylényegű az Atyával, tehát tagadja a Szentháromságot). Itt megfogalmaztak egy hitvallást, melyet 381-ben a konstantinápolyi zsinaton kibővítettek, ezért hívjuk ma Nicea/Nikaia-konstantinápolyi hitvallásnak.

Ezt hitvallást minden vasárnapi és ünnepi szentmisében imádkozzuk mi katolikusok, de a protestáns testvérek is imádkozzák ünnepi alkalmakkor.

Noha a niceai zsinat határozatba foglalta a húsvét időpontjának kiszámítását, a későbbi eltérő értelmezések nyomán az ünnepet gyakran különböző időpontokon tartják keleten és nyugaton. (Ének oka, hogy a keleti ortodox egyházak előszeretettel használják a Julian-naptárt, a nyugatiak a Gergely naptár szerint ünnepelnek) Bár még várjuk azt a napot, amelytől minden évben ismét közösen ünnepeljük a húsvétot, egy szerencsés egybeesés folytán a 2025-ös jubileumi évben a keleti és a nyugati egyház egyazon időben üli meg nagy ünnepét.

Görögországban már megtették ezt a nagy lépést. Az ortodoxok alkalmazkodtak a nyugati keresztényekhez a karácsony megünneplésében, a nyugatiak pedig az húsvét megünneplésében az ortodoxokhoz. Tehát ott már évek óta együtt ünneplik a kereszténység e két nagy ünnepét!

2025. április 20-án, húsvétvasárnap fogja ünnepelni az egész kereszténység a megváltás eseményét, amelynek hordereje nem változott az elmúlt 1700 év során. Az ökumenikus imahét alkalmat teremt a keresztényeknek arra, hogy ismételten felfedezzék és újra birtokba vegyék ezt az élő örökséget, megfelelően a kortárs kultúráknak, amelyek sokszínűbbek, mint a keresztény világ a niceai zsinat idején. Az apostoli hit közös megélése ma nem a korabeli, évszázadokig tartó teológiai viták újjáélesztését jelenti, hanem inkább a szentírási alapok, továbbá a zsinathoz és annak határozataihoz vezető egyházi tapasztalatok imádságos újraolvasását.

Az ideai ökumenikus imahét lelki-szellemi útmutatását az olaszországi bosei monasztikus közösség szerzetesei ajánlják hazai egyházaink s gyülekezeteink számára. A kolostorban élő testvérek egyszerű életet élnek. Munkával keresik életük szükségleteinek anyagi fedezetét. Különböző szakmákban dolgoznak, van gyümölcsösük és veteményes kertjük, ikonfestő és asztalos műhelyük, nyomdájuk és könyvkiadásuk. Teológiai, biblikus szolgálatot folytatnak. Napi háromszori elcsendesedésük kegyességi életük külső kerete.

Az ideai ökumenikus imahétet úgy összegezhethetnénk, hogy „*utazás a niceai hitvalláson keresztül*”.

A mai nap bibliai igéi a világot kormányzó Isten atyaságára és gondviselésére irányítják figyelmünket.

Izajás kéri az Urat, aki az égben lakik, dicsőséges és szent lakhelyén – ezzel kifejezve, hogy Ő a mindenható és irgalmas Úr. Ő

a mi Atyánk és régtől fogva Megváltónk, legyen könyörületes és irgalmas. A zsoltár tovább folytatja, hogy ez az Úr mindent tud rólunk, belénk lát, ismeri gondolatainkat. A korintusi levél kifejezi, hogy nekünk egy Istenünk van, az Atya, akitől minden származik, és egy Urunk, Jézus Krisztus, aki által minden van, s mi magunk is általa vagyunk.

Olvasmány az egyházatyáktól, a görög hagyományból

Íme, a szeretet misztériumai, szemlélni fogod az Atya kebelét, amelyet Isten egyszülött Fia jelentett ki. Isten maga a szeretet, és szeretet által szemléljük. És miközben kimondhatatlan valóságában Atya, együtt szenvedésében anyává lett számunkra.

Alexandriai Szent Kelemen (150–215): *Melyik gazdag üdvözlül?* 37,1–2

1. Hogyan tapasztaltuk meg Isten atyai gondoskodását és anyai együttérzését életünkben?

2. Mi akadályoz abban, hogy minden személyt Isten gyermekének tekintsünk?

3. Isten mindenek Atyjaként való elismerése hogyan hat mások érzékelésére és hozzájuk való viszonyunkra?

Kedves Testvérek! Ma, 2025-ben nekünk is szól a kérdés: „Hiszed ezt?” Igen, hiszem mindazt, amit Egyházunk még a szakadások előtt megfogalmazott, a Niceai zsinaton, 1700 évvel ezelőtt.

Amikor ezt imádkozod, mindig gondold arra, hogy ez a hitvallás egy nagy kincs, közös kincsünk! Nemcsak a magad nevében imádkozod, hanem az egyetemes Egyház nevében és tagjaként, a világot kormányzó Isten atyaságának és gondviselésének dicsőségére.

HISZEK AZ EGY ISTENBEN,

mindenható Atyában, mennynek és földnek, minden láthatónak

és láthatatlannak Teremtőjében.

Hiszek az egy Úrban, Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában,

aki az Atyától született az idő kezdete előtt.

Isten az Istentől, világosság a világosságtól, valóságos Isten a valóságos Istentől.

Született, de nem teremtmény,

az Atyával egylényegű és minden általa lett.

Értünk emberekért, a mi üdvösségünkért,

leszállott a mennyből.

Megtestesült a Szentlélek erejéből Szűz Máriától, és emberré lett.

Poncius Pilátus alatt értünk keresztre feszítették, kínhalt szenvedett és eltemették.

Harmadnapra föltámadott az Írások szerint, fölment a mennybe, ott ül az Atyának jobbján,

de újra eljön dicsőségben

ítélni élőket és holtakat

és országának nem lesz vége.

Hiszek a Szentlélekben,

Urunkban és éltetőnkben,

aki az Atyától és a Fiútól származik;

akit éppúgy imádunk és dicsőítünk,

mint az Atyát és a Fiút.

Ő szólt a próféták szavával.

Hiszek az egy, szent, katolikus

és apostoli Anyaszentegyházban,

vallom az egy keresztséget a bűnök bocsánatára,

várom a holtak föltámadását

és az eljövendő örök életet. Amen.

Fényképalbum

Kedves Olvasók!

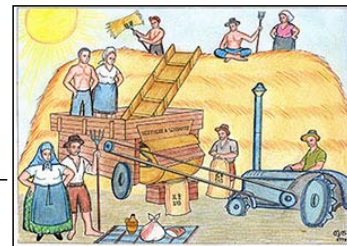
A Fényképalbumban folytatjuk az Endródiak Baráti Köre tevékenységéről, gyűléseiről korabeli fényképek közlését. Reméljük, hogy örömet szerzünk az Olvasóknak, ha saját magukat vagy ismerőseiket fedezik fel a képeken.

Az anyagot **Gircz László** bocsájtotta rendelkezésünkre, köszönet érte.

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona
(elsősorban búza) -

Baranyai Tájfajta Tyúk

A Baranyai tájfajta tyúk egy igazi „régí típusú” parasztyúk, amiből annak idején egy kisebb állomány is „el tudott tartani egy falusi családot.”

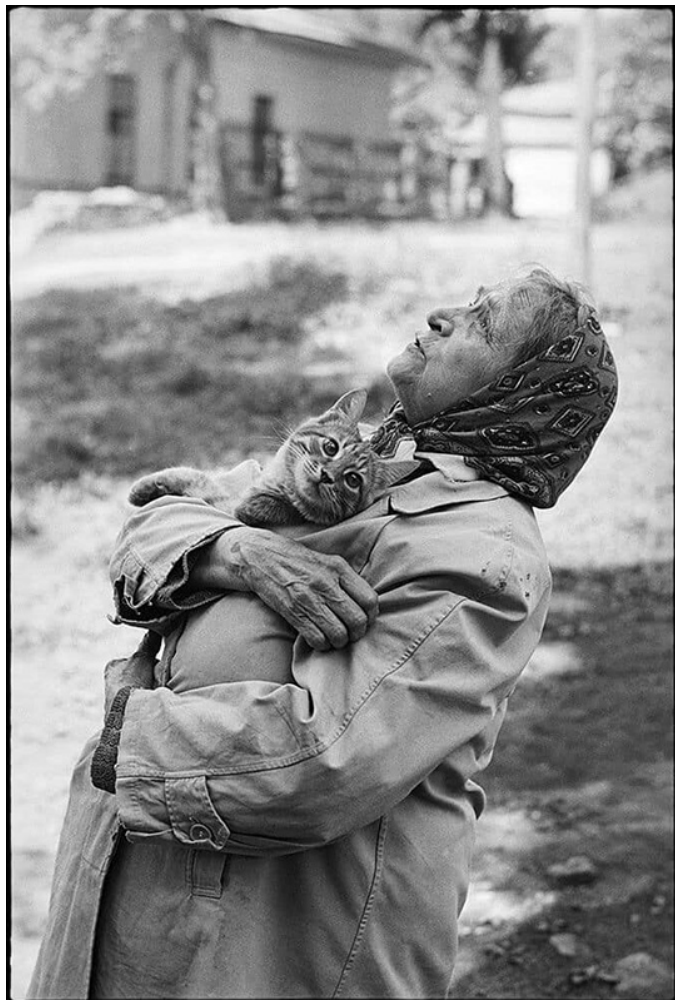
A 2005-ben indult tenyésztési program eredményeként egy, az ősi baranyai parlagi házityúkokra jellemző, ellenálló, kettős hasznosítású törzsállomány tenyésztése folyik.

A Baranyai tájfajta nagytermetű, jól tojó tyúkfajta. Félintenzív, ill. szabad tartásban fejlődnek ki leginkább értékes tulajdonságai. A kakasok 5,5-6 kg -osak, a kifejlett tyúkok jellemző tömege 3,5-4,5 kg megfelelő takarmányozási és tartási körülmények mellett. Egész évben tojnak, évi tojáshozamuk 180-200 db./év.

A fajta alakítása jelenleg is folyik, melynek célja kívánatos szelekciók révén a küllemi és termelési jellemzők további javítása, a Baranyai tájfajta gazdasági értékének erősítése. A fajta vöröses színű húsa kiemelkedő minőségű. A színkeresztéseknek köszönhetően pedig érdekes és szép színváltozatok jöhetnek létre.

A Baranyai tájfajta tyúk igazi hungarikum, tetőtől talpig magyar.

Forrás: Kincses Baranya fotó: Hegedűs Tibor a fajta fenntartója

Nincs kire hagyni a macskát

Arábiában soha nem járt
És nem látta még soha Rómát
Alighanem már sose fogja:
Nincs kire hagyni a macskát.

Álmában néha még látja
Szülőföldjét, a messzi Csitát
Visszamenni már soha nem fog:
Nincs kire hagyni a macskát.

A fájdalom karomként marja
Szaggatja sokszor a hátát
De kórházba, jaj, hogy is menne?
Nincs kire hagyni a macskát.

Kilencven lesz nemsokára
A százat is megéli, ha hagyják
A hosszú élet titka csak ennyi:
Hogy nincs kire hagyni a macskát.

(Vera Butko verse,
magyarra fordította Konok Péter
forrás Csilovék i koska csoport)

SPORT

Teremtorna

A Magyar Labdarúgó Szövetség Békés megyei területi igazgatósága szakmai támogatásával ez év január elején ötödik alkalommal került lebonyolításra a Kecskeméti Kft.- Békés Vármegyei Teremkupa. A megyei nagypályás labdarúgócsapatok három selejtező napból, január 4-5 Szeghalom városi sportcsarnok (20 csapat), január 11 Orosháza Eötvös téri sportcsarnok (12 csapat), plusz január 12 Orosháza (8 csapat), döntőből álló sorozat keretében mérték össze a tudásukat. A szervezők területi elveket figyelembe véve sorsolták össze négyfős csoportokba a benevezett csapatokat. A csoportokon belüli sorrendet körmérkőzések döntötték el, ennek alapján a legjobbak jutottak el a fináléba. Az 5+1 fős játék ezúttal is 5x2 méteres kapukra zajlott, ami gyorsabb és élvezhetőbb összecsapásokat hozott és gyakran eltűntette a nagypályán megmutatkozó osztálykülönbségeket.

A döntő végig izgalmas csatákat hozott és végül az Szarvasi FC csapatának a neve került fel a serlegre, mint győztes csapat. Ezzel a győzelemmel a Szarvasi FC lett a teremkupa történetében az első duplázó egyesület.

A Gyomaendrődi FC csapata január 5-én, az első vasárnapi csoportban kezdte meg a szereplését a teremturnán. Ez a csoport is hasonlóan az előzőekhez igen szoros csatákat hozott. Ebben a négyesben a két tavalyi döntős, a Mezőberényi és az Előre II. rangadójával indult a torna, ami döntetlenre végződött. A folytatásban mivel mind a két gárda legyőzte a Medgyesegyházát és a Gyomaendrődöt is, közöttük a jobb gólkülönbség döntötte el a végeredményt, ami a csabaiaknak kedvezett.

A csoport végeredménye:

Békéscsaba 1912 Előre II.	7 pont	(17 – 2)
Mezőberényi LE	7 pont	(14 – 2)
Gyomaendrődi FC	3 pont	
Medgyesegyháza SE	0 pont	

Bizakodó hangulat Gyomaendrődön

A Gyomaendrődi FC labdarúgó csapata jelentősen felfrissült kerettel kezdte a 2024-25. bajnoki évet. A klub vezetői az előző évinél karakteresebb szerepet szántak a Gyomaendrődi FC gár-

dájának, ebben nem is kellett csalatkozniuk. Bár a 9. helyet nem sikerült tovább javítaniuk, a tizenkét tagúvá bővített I. osztályú bajnokságban ez mégis jobban cseng, a tavalyi utolsó előtti pozíciónál.

A Gyomaendrődi FC őszi szereplését Karázi László elevenítette fel, akinek a munkáját Kovács Gyula segítette az idény során.

„Optimistán vártuk az évet, hiszen a korábbiakhoz mérten **bővebb és stabilabb keretet sikerült összehoznunk**. Fiatal és tapasztalt játékosok egyaránt kerültek hozzánk, bízunk abban, hogy jó elegyet fognak ötvözni a bajnokságban. Az elvárás egy középmezőnyre érő helyezést megszerzése, s ha azt vesszük alapul, hogy már most van annyi pontunk, mint az elmúlt évben összesen, akkor elégedetten tekinthetünk vissza az elmúlt hónapokra.

Akad azonban korrigálásra váró terület is az elmondása szerint. Negatívumként élték meg például házon belül a rengeteg beszédett találatot. Különösen azt az öt mérkőzést, melyeken összesen 34-szer vették be kapujukat az aktuális ellenfelek. Ezek a kapott gólok háromnegyedét tették ki.

Rendre a második bekapott találat után estünk szét, amire valamilyen megoldást kell találnunk tavaszra. Az idény kétharmada a várakozások jegyében alakult, igaz többet reméltem a szénási és a gyarmati vendégjátéktól, de több volt a békési döntetlenben is, ahol kétfólos előny sem volt elég a győzelemhez. Ugyancsak kellemetlen volt a szentandrási kupabúcsú, míg a másik végletet a kondorosi és az orosházi pontszerzésünk jelentette, ráadásul mindkét esetben csúfos vereség után léptünk pályára.

Nem könnyítette meg a gyomaendrődiek dolgát, hogy a pályájuk felújítása miatt az őszi idény során csupán ötször játszottak saját közönség előtt. Ebből tavasszal tőkét kovácsolhatnak maguknak.

Azzal, hogy bővült és némileg hígult a mezőny, nekünk is több öröm jutott a korábbi éveknél. A rájátszás egyelőre talány, számunkra azonban a középmezőny elérése lenne üdvös, amire látunk esélyt egy sikeres téli alapozással.

A **gyomaendrődiek** ráhangoló jelleggel részt vettek a vármegyei teremkupan, az igazi munkát azonban január 13-án indították. Az első két hét az erőgyűjtésről szól, melynek idejére négy-négy edzéssel terveztek. A kezdetektől tesztelnek is. Gyakorló mérkőzések közül a bajnokság március 1-jei rajtjáig minden hétvégére jut majd.

Azon kevés csapat egyike vagyunk, amelynek nem maradt ószról áthozott tétmeccse, így hat hetes ideális felkészülést végezhetünk, ha az időjárás is kegyes lesz hozzánk.

Mivel télen nem könnyű igazolni, ezért elsődlegesen a meglévő állományt szeretnénk egyben tartani, amely bizonyította alkalmaságát. Egyetlen távozonk biztosan lesz, Csányi Balázs ugyanis a több játéklehetőség reményében Békésszentandráson folytatja karrierjét – tájékoztatott Karázi László.”

forrás: BEOL

Fülöp Zoltán

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények,
- hűtőszekrények, fagyasz-

- tóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- **ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-**
- **TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!**
- **kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!**

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hítellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

VÁROSUNK Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1.

Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Iványi László * Főszerkesztő helyettes: Lehóczkiné Timár Irén * Szerkesztőség címe: Szabó Zoltánné Városunk szerkesztősége 5502 Gyomaendrőd, Endrődi u. 11. Tel. +36 20/519-8798 varosunk@gmail.com * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Czank Gábor, Dávid Benajmin, Fülöp Zoltán, Hegedűs Bence, Hunya Jolán, Klein Tünde, dr. Macsári Judit,

Polányi Éva, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László *

Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap elsején

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 *

http://www.varosunkujsg.hu * E-mail: varosunk@gmail.com szerkesztoseg@varosunkujsg.hu